

การศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ
โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร

นางสาวพรพรรณ แสงพิทักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-476-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019151 117908646

A STUDY OF ACADEMIC ACTIVITIES IN CLINICAL AREAS PERFORMED
BY STAFF NURSES IN GOVERNMENTAL HOSPITALS,
BANGKOK METROPOLTS

Miss Pornphun Sangpithak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Nursing Administration Program
Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-476-8

พรพรรณ แสงพิทักษ์ : การศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ
โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF ACADEMIC ACTIVITIES IN
CLINICAL AREAS PERFORMED BY STAFF NURSES IN GOVERNMENTAL HOSPITALS,
BANGKOK METROPOLTS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม
โอทกานนท์ 139 หน้า ISBN 974-581-476-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของ
พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัย
ได้สร้างขึ้น และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของเครื่องมือ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ รวมทุกด้านอยู่ในระดับปาน-
กลาง ส่วนกิจกรรมด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และกิจกรรมด้านการวิจัย อยู่ในระดับน้อย
2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ เมื่อจำแนก
ตาม สังกัด แผนกที่ปฏิบัติงานและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
3. การเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ เมื่อจำแนก
ตามค่านิยมทางวิชาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพยาบาลประจำการที่
มีค่านิยมทางวิชาชีพสูง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพยาบาลประจำการที่มีค่านิยมทางวิชาชีพปานกลางและค่านิยมทาง
วิชาชีพต่ำ
4. พยาบาลประจำการรายงานปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
หน่วยงานและผู้บริหาร คือ อัตรากำลังเพื่อการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ และรายงานปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ
พยาบาลประจำการเอง คือ ไม่มีทุนอุดหนุนเพื่อการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ทพพณ วัฒนวิวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Zhou Pan
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C 044083 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : ACADEMIC ACTIVITIES. IN CLINICAL AREAS/STAFF NURSES

PORNPHUN SANGPITHAK A STUDY OF ACADEMIC ACTIVITIES IN CLINICAL AREAS PERFORMED BY STAFF NURSES IN GOVERNMENTAL HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRANOM OTHAGANONT, Ed. d. 139 pp. ISBN 974-581-476-8

The main purposes of this research were to study and compare academic activities in clinical areas performed by staff nurses in Governmental Hospitals, Bangkok Metropolis. The research instrument was a set of questionnaire which was developed and tested for validity and reliability by researcher.

The major findings were as follows.

1. The academic activities of staff nurses, in over all, were in moderate level. The self discovery activities and nursing research activities were identified as low level.
2. There were no statistically significant difference at .05 level of academic activities as classified by jurisdictions, working units and nursing experiences.
3. There was a statistically significant difference at .05 level of academic activities as classified by professional values. The ones who hold high professional values had more mean score than ones who hold moderate and low professional values
4. The staff nurses reported the constraint, related to administrative and organization, in performing academic activities as an adeqyacy of nurses manpower, while inadequacy of research funding was the constraint related to nurses themselves.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต.....
สาขาวิชา สาขาการบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา 2534.....

ลายมือชื่อนิสิต พิมพ์ณ 1คธท๖๗.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Zhou Lou.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจ ตั้งแต่เริ่มแรกด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล และรองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสิทธิ์ ที่ได้กรุณาเป็นประธานในการสอบ และอาจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุณหปราณ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 11 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามในการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าแผนกการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย รวมทั้งพยาบาลประจำการทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดการทำวิจัยฉบับนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

พรพรรณ แสงพิทักษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย.....	10
2. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	117
ภาคผนวก ข. สถิติและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	118
ประวัติผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรของพยาบาล ประจำการ จำแนกตามสังกัดโรงพยาบาลของรัฐใน กรุงเทพมหานคร.....	51
1/1	จำนวนตัวอย่างประชากรของพยาบาลประจำการ จำแนก ตามสังกัดของโรงพยาบาล และแผนกที่ปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร.....	52
2	ผลการคำนวณความเที่ยงก่อนและหลังการใช้แบบสอบถาม	55
3	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืนเป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ จำแนกตามสังกัดของโรงพยาบาล.....	56
4	จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ จำแนกตาม สังกัดของโรงพยาบาล.....	62
5	จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ จำแนกตาม คุณลักษณะของตัวอย่างประชากร และตามสังกัดของ โรงพยาบาล.....	63
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการรายงาน การปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ	65
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ จำแนกตามสังกัด ของโรงพยาบาล.....	66
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ จำแนกตาม แผนกที่ปฏิบัติงาน.....	68
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน.....	69

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ จำแนกตามระดับ ค่านิยมทางวิชาการ.....	70
11	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....	72
12	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการด้านการประชุมปรึกษา.....	75
13	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการด้านการประชุมวิชาการ.....	78
14	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการด้านการวิจัย.....	81
15	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการด้านการสอนผู้ป่วยและญาติ.....	83
16	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาพยาบาล	87
17	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม วิชาการด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....	91
18	จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการที่รายงานปัญหา ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกจากหน่วยงาน และผู้บริหาร.....	94
19	จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการที่รายงานปัญหา ของตนเอง เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก	96